

خاطرات حجت الاسلام والمسلمین اسماعیل فردوسی پور

www.ketab.ir

تدوین :

فرامرز شعاع حسینی

رحیم روح بخش

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)

معاونت پژوهشی - گروه تاریخ

فردوسی پور، اسماعیل، ۱۳۱۷ - ۱۳۸۶.

خاطرات حجت الاسلام والمسلمین اسماعیل فردوسی پور / تدوین فرامرز شعاع حسینی،
رحیم روح بخش. - تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، مؤسسه چاپ و نشر
عروج، ۱۳۸۷، ۳۶۹ ص. - (یادها: ۲۹)

ISBN: 978 - 964 - 335 - 982 - 9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. فردوسی پور، اسماعیل، ۱۳۱۷ - ۱۳۸۶. - - خاطرات. ۲. مجتهدان و علما - - خاطرات.
الف. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س) - گروه تاریخ، مؤسسه چاپ و نشر عروج.
ب. شعاع حسینی، فرامرز؛ روح بخش، رحیم، گردآورنده. ج. عنوان.

۲۹۷ / ۹۹۸

BP ۵۵ / ۳ / ف / ۴ / آ ۳

۱۲۰۴۳۷۲

کتابخانه ملی ایران

کد / م ۲۳۶۹

مؤسسه چاپ و نشر عروج

□ خاطرات حجت الاسلام والمسلمین اسماعیل فردوسی پور

○ تدوین: فرامرز شعاع حسینی، رحیم روح بخش

○ ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س))

○ چاپ دوم ۱۴۰۳

○ شمارگان: ۵۰۰ نسخه

○ قیمت:

101011000100024

خاطرات فردوسی پور

خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

حرم مطهر حضرت امام خمینی (س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

مراکز پخش

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

www.ketab.ir

فهرست مطالب

پیش درآمد ز

فصل اول: در ایران

زندگی نامه ۳

آغاز نهضت روحانیت در مشهد ۷

اولین شناخت از امام ۱۲

مرجعیت در خراسان بعد از رحلت آیت الله بروجردی ۱۴

جایگاه و بازتاب رحلت آیت الله بروجردی در خراسان ۱۵

- ۱۷ آوازه امام در خراسان در دوران آیت‌الله بروجردی
- ۲۰ لایحه انجمنهای ایالتی و ولایتی
- ۲۴ رفتارندوم اصول ششگانه
- ۲۵ واقعه مدرسه فیضیه قم
- ۲۶ واقعه منزل آیت‌الله قمی
- ۲۷ سخنرانیهای ماه رمضان در فردوس
- ۳۷ تداوم نهضت با برگزاری جلسات علمای مبارز در مشهد
- ۳۹ چگونگی معرفی امام در مشهد
- ۴۰ قیام ۱۵ خرداد تهران
- ۴۱ سخنرانی‌های معروف امام در محرم ۴۲
- ۴۲ سخنرانی بجای آیت‌الله وحید
- ۴۳ گوشه‌ای از وقایع ۱۵ خرداد تهران
- ۴۶ سخنرانی روز عاشورای امام و دستگیری ایشان
- ۵۱ ماجرای دستگیری من در مشهد
- ۵۵ پیامدهای دستگیری امام
- ۵۸ مهاجرت علما به تهران و دیدار آیت‌الله کمالوند با شاه
- ۶۰ تأیید مرجعیت امام توسط مراجع و علمای مهاجر
- ۶۳ کاروانهای دیدار با امام از مشهد
- ۶۸ بازدید امام از حاج شیخ مجتبی قزوینی
- ۷۰ پیش‌بینی پیروزی انقلاب
- ۷۲ اعتراض امام به لایحه کاپیتولاسیون
- ۷۶ بازتاب تبعید امام در مشهد

- ۷۸..... تبعید آیت‌الله قمی به خاش
- ۸۰..... ماجرای ترور منصور
- ۸۱..... امام در تبعیدگاه ترکیه
- ۸۷..... انتقال امام از ترکیه به عراق
- ۸۸..... اهمیت درس امام در نجف
- ۹۳..... نظم و برنامه‌ریزی در زندگی روزمره امام
- ۹۶..... تثبیت جایگاه امام در نجف
- ۹۶..... تأیید مرجعیت امام از سوی آیات وحیدی و مدنی
- ۱۰۲..... مرجعیت امام در نجف

فصل دوم: در عراق

- ۱۰۷..... علل و چگونگی مهاجرت من به عراق
- ۱۱۵..... خاطراتی از عکس انداختن امام
- ۱۱۷..... عضویت در هسته مرکزی روحانیون مبارز خارج از کشور
- ۱۲۲..... رابطه تشکل روحانیون مبارز خارج از کشور با امام
- ۱۲۶..... انعقاد قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر و منع فعالیت‌های سیاسی در عراق
- ۱۲۷..... اخراج ایرانیان از عراق و واکنش امام
- ۱۲۹..... واکنش امام به شهادت آیت‌الله سعیدی
- ۱۳۴..... روش‌های تکثیر و انتقال اعلامیه‌های امام به ایران
- ۱۳۸..... طرح بحث ولایت فقیه و حکومت اسلامی توسط امام
- ۱۴۵..... بازتاب طرح ولایت فقیه
- ۱۴۷..... تداوم و اطمینان از پیروزی انقلاب

- ۱۴۹.....خاطراتی از حالات عرفانی امام.....
- ۱۵۴.....تلاش تیمور بختیار و سید موسی اصفهانی برای دیدار امام.....
- ۱۵۶.....چاپ و نشر مواضع امام درباره فلسطین به زبان عربی.....
- ۱۶۰.....خاطراتی از ساده زیستی و کمک به نیازمندان توسط امام.....
- ۱۶۱.....برادران حکیمی و امام.....
- ۱۶۷.....خاطراتی از قاطعیت امام.....
- ۱۷۰.....برنامه عبادی روزمره امام.....
- ۱۷۲.....بازتاب فوت دکتر شریعتی در نجف.....
- ۱۸۱.....نقش محمد منتظری در مبارزات خارج از کشور.....
- ۱۸۶.....نظر امام درباره مجاهدین خلق.....
- ۱۹۰.....نقش و بازتاب شهادت امام خمینی.....
- ۱۹۸.....زمینه‌های اخراج امام از عراق.....
- ۱۹۹.....محاصره بیت امام.....
- ۲۰۱.....جلوگیری از فعالیتهای امام در عراق.....
- ۲۰۴.....پیام مخفی امام به یاران مبارز.....
- ۲۰۵.....تهیه دعوتنامه از کویت.....
- ۲۰۷.....آخرین شب اقامت امام در نجف.....
- ۲۰۸.....آخرین دیدار با هیأت استفتاء.....
- ۲۰۹.....بدرقه امام و همراهان.....
- ۲۰۹.....در راه کویت.....
- ۲۱۱.....در مرز کویت.....
- ۲۱۳.....جلوگیری از ورود امام به کویت.....

۲۱۴	مراجعت به بصره.....
۲۱۷	واکنش و توطئه دولت ایران.....
۲۱۹	در مسافرخانه‌ای در بصره.....
۲۱۹	پیوستن دکتر ابراهیم یزدی به همراهان امام.....
۲۲۱	عزیمت به بغداد.....
۲۲۲	در فرودگاه بغداد.....
۲۲۵	پرواز بسوی فرانسه.....
۲۲۸	در فرودگاه ژنو.....

فصل سوم: در فرانسه

۲۳۳	در فرودگاه پاریس.....
۲۳۴	اقامت در محله کشان پاریس و در منزل آقای غضنفرپور.....
۲۳۴	دیدار نمایندگان رئیس جمهور فرانسه با امام.....
۲۳۵	ترفند خبرنگار روزنامه فیگارو.....
۲۳۶	برنامه‌ریزی امور اجرایی ملاقات‌کنندگان با امام.....
۲۳۸	صدور اولین اطلاعیه امام در خصوص عزیمت ایشان به پاریس.....
۲۴۰	تنظیم ساعت جیبی امام به وقت فرانسه.....
۲۴۰	پیشنهاد تغییر مکان از سوی امام.....
۲۴۲	استقرار در نوفل لوشاتو.....
۲۴۴	اولین دیدار با دانشجویان.....
۲۴۶	صدور اعلامیه به مناسبت آغاز سال تحصیلی جدید.....
۲۴۸	چگونگی ارسال پیامهای امام به ایران.....

۲۵۰	حضور حاج مهدی عراقی در نوفل لوشاتو
۲۵۱	چگونگی تأمین هزینه‌های محل اقامت امام
۲۵۲	دلایل انتقال امام به نوفل لوشاتو
۲۵۳	برنامه‌ریزی و تنظیم امور روزمره
۲۵۶	تهیه منزلی دیگر برای خانواده امام
۲۵۹	امام و اهالی نوفل لوشاتو
۲۵۹	رعایت قانون در فرانسه
۲۶۰	مصاحبه‌ها و سخنرانیهای امام در نوفل لوشاتو
۲۶۴	مسئولیت پاسخ‌گویی به تلفن
۲۶۴	جلوگیری از فعالیت دشمنان در نوفل لوشاتو
۲۶۷	کنفرانس گوادلوپ
۲۶۸	دیدار شخصیت‌های سیاسی با امام
۲۷۱	فهارس
۲۷۳	فهرست اشخاص
۲۸۳	فهرست اماکن
۲۸۹	فهرست گروه‌ها و احزاب
۲۹۱	فهرست کتب و نشریات
۲۹۳	اسناد و تصاویر

www.ketab.ir

پیش درآمد

شنیدن و مطالعه تاریخ از زبان و قلم تاریخ‌سازان چنان شیرینی و لذتی دارد که در انواع دیگر تاریخ‌نگاری‌ها کمتر می‌توان آن را تجربه کرد. پدیده انقلاب اسلامی که در دهه‌های چهل و پنجاه شمسی و به دست میلیون‌ها ایرانی و با رهبری امام خمینی شکل گرفت و به پیروزی رسید رخدادی منحصر به فرد در تاریخ سرزمین ماست که سازندگان هزاران هزار خاطره از فراز و فرود آن به حافظه سپرده‌اند و چنانچه آن خاطرات از سینه‌ها به صحیفه‌ها منتقل گردد، بخش بزرگی از تاریخ انقلاب اسلامی متولد شده است؛ تاریخی که شنیدنش لذت‌بخش است و شیرین.

گروه تاریخ مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) با اعتقاد به پایه‌گذاری تاریخ‌نویسی انقلاب اسلامی بر دیده‌ها و شنیده‌های واقعی حاضران و ناظرانی که بار عظیم انقلاب را بر دوش کشیدند و دشواری‌ها و ناملایمات جانفرسایی را در راه پیروزی آن بر جان خریدند، ضبط و ثبت خاطرات این تاریخ‌سازان را در شمار برنامه‌های اصلی خود گنجانده و بر آن است تا پس از تنظیم و تدوین آنها، با رعایت اصول علمی و امانت‌داری که صحت و سقم آن به عهده‌ی راوی است و بدون هیچ‌گونه داوری، خیل عظیم مخاطبان در زمان حال و آینده را از جزئیات این بخش تاریخ ایران بهره‌مند گرداند.

آنچه پیش از ثبت خاطرات حجت الاسلام والمسلمین اسماعیل فردوسی پور است که از سال‌های شکل‌گیری انقلاب اسلامی در آغاز دهه چهل، در شهر خویس مشهد، همراه و همگام این حرکت شده و وارد جرگه مبارزه با رژیم پهلوی گردید. چند سال بعد، دست تقدیر او را در جایگاهی قرار داد که بتواند از نزدیک با رهبری مبارزه - امام خمینی - ارتباط برقرار کرده و در جهت وصول به اهداف آن رهبر انقلابی گام بردارد. خاطرات فردوسی پور به دلیل آن که وی مدتی نسبتاً قابل توجه در نجف و پاریس از نزدیک شاهد و ناظر حوادثی بوده است که در کانون هدایت انقلاب (بیت امام خمینی) می‌گذشته حائز اهمیت و در خور توجه است. این خاطرات در سال‌های دهه هفتاد در واحد خاطرات مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ضبط شده و اینک پس از ویرایش و آماده‌سازی به دست چاپ سپرده می‌شود.

هر چند شیرین‌تر آن بود که این اثر در حیات راوی آن چاپ و منتشر

می شد اما دست اجل سبقت گرفت و مرحوم فردوسی پور در زمانی که
گفته هایش در دست تدوین بود به سرای باقی شتافت.
روحش شاد.

گروه تاریخ
معاونت پژوهشی
۱۳۸۶

www.ketab.ir